

overdrages, for at anvendes til Uddeling mellem Enker deels efter Præster, deels efter Skolelærere. Jeg er, efterat jeg har gennemgaaet de Documenter, som den høitærede Cultusminister har havt den Godhed at fremlægge for Thinget, endmere bleven overbevist om, at denne min Ansøelse er rigtig; thi det er udtalt i de forskjellige Betænkninger, som ere afgivne, at denne Formue tilhører Ingen, og at den derfor er gaaet over til Staten. Det er altsaa, saavidt jeg kan skjønne, en Gave, som skal gjøres. Med Hensyn dertil har der jo vel i Ministerierne været forskjellig Ansøelse, idet Finantsministeriet har udtalt sig for, at Bestemmelsen med denne Formue skulde være Drettelsen af et Legat, hvoraf Renterne skulde uddeles til alle Enker, eller fordeles blandt de værdigste Enker efter Skolelærerne i hele Landet; hvorimod det efter Forslaget skal indskrænktes til de geistlige Embedsmænd i Jylland, idet Formuerne skulle fordeles imellem de 4 Enkekasser i de 4 Stifter i Jylland, og til Skolelærerhjælpekasserne i Jylland. Jeg skal ikke videre gaae ind paa en Underfølgelse af, hvilket man vil finde hensigtsmæssigt, idet jo vist Meget taler for det Sidste; det Forslag, der er gjort af Cultusministeriet, fornemmelig efter den Gang, Forhandlingerne have taget i denne Sag, navnlig at den har været forelagt for de jydde Provindsstater i sin Tid, og at Regjeringen da udtalte den Ansøelse, at det er vel rigtigt, at denne Formue kom Jylland tilgode. Det er kun, at man stiller sig det klart for Die, at det er en virkelig Gave, der gjøres. Med Hensyn til de fremlagte Dph'ninger, havde jeg rigtignok øyset, at den høitærede Cultusminister havde været tilstede, idet der findes nogle enkelte Punkter deri, som ikke ere mig tilstrækkelig klare. Jeg vil derfor ikke udtale nogen Mening derom, men kun henlede Opmærksomheden derpaa, i Haab om, at den høitærede Cultusminister da ved næste Behandling vil kunne give tilstrækkelig Dph'ning derom. Der er saaledes anført, at Formuen den 31te December 1848 var 85,600 Rbd., og Naret efter den 31te December 1849 86,800 Rbd. — det er blot runde Tal, jeg anfører. — Forskjellen var altsaa 1,200 Rbd.; men det er

mig ikke klart, hvorledes Forskjellen ikke skulde være større, hvorledes Formuen i eet Aar ikke skulde være stegen med et større Beløb, idet at Renten af 85,000 Rbd. udgjør 3,400 Rbd., og de Enkepensioner, der have været at udbetale, kun udgjør 347 Rbd. Dernæst kan man heller ikke see, hvoraf det er kommet, at Kassen har personlige Fordringer til flere Personer, som vel ikke er nogen betydelig Gjensstand, men dog udgjøre noget over 1,500 Rbd., uden at man veed, hvorfra det har sin Oprindelse, idet at der i Fundatsen er den Bestemmelse, at Pengene skulle udsættes i Jordegods i de 3 Amter Aalborg, Aarhuus og Viborg, saa det ikke er klart, hvorledes Kassen har faaet personligt Krav til enkelte Folk. Det kunde ogsaa, troer jeg, være ønskeligt at vide, hvilke disse 9 Enker ere, som for Dieblikket findes, om de have deres Oprindelse derfra, at de være Enker efter Directurer, eller Enker efter virkelige Interessenter, som ere bortdøde. Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Ørsted: Det har glædet mig, at der nu er Udsigt til, at en Capital, som i lang Tid har henstaaet, uden at have faaet nogen hensigtsmæssig Anvendelse, nu omsider ved den forelagte Lov kan, saavidt jeg haaber, faae den nyttige Anvendelse, den saalange har savnet. En æret Taler har yttret, at den omhandlede Capital var Ingens Ting og derfor hjemfalden til Staten, og at det kunde have ligesaa Meget for sig at anvende den for hele Staten, som særligt for Jylland, ligesom han ogsaa har yttret, at Finantsministeriet skal have udtalt i en Correspondence, at man ligesaa godt kunde benytte denne Capital til Hjælp for Skolelærerenkerne i hele Landet som alene for saadanne Enker i Jylland. Jeg troer ogsaa, den ærede Taler bemærkede, at det blot var med Hensyn til den Bending, det forhenværende Cancellie havde givet Sagen, at der kunde findes overveienende Grunde til at lade det blive ved den Anvendelse af Capitalen, som her er bragt i Forslag. Jeg skal hertil bemærke, at, naar man tager Tingen strengt juridisk, vil det vel kunne paastaaes, at den omhandlede Enkekasses Capital er at betragte som Ingens Ting; det er ogsaa det Synspunkt, hvorfra